

MEI SIZZEN NET TE DWAAN

**VVD SÚDWEST - FRYSLÂN
VERKIEZINGSPROGRAMMA 2018 - 2022**

MEI SIZZEN NET TE DWAAN

VVD SÚDWEST – FRYSLÂN
VERKIEZINGSPROGRAMMA 2018 - 2022

INHOUD

Mensen	3
Zorg en WMO.....	3
Jeugd	3
Senioren.....	4
Sport.....	4
Cultuur.....	4
Onderwijs	5
Primair onderwijs.....	5
Voortgezet onderwijs.....	5
Integratie	6
Leefomgeving	6
Kernenbeleid	6
Duurzaamheid.....	6
Verbindingen	7
Wonen	8
Grondbeleid.....	8
Nieuwbouwlocaties	8
Welstand	8
Wonen en zorg.....	8
Werken	9
Werk is een topprioriteit	10
Toerisme en recreatie	10
Agrarische sector	10
Bestuur	11
Openbare orde en veiligheid.....	11
Financiën.....	12

MENSEN

Mensen moeten in een zo groot mogelijke vrijheid kunnen leven. Vrijheid staat niet op zichzelf maar gaat hand in hand met verantwoordelijkheid voor anderen. Een zo groot mogelijke vrijheid kan alleen bestaan als er ook een grote mate van verdraagzaamheid en respect bestaat van mensen ten opzichte van elkaar en van de overheid ten opzichte van inwoners.

Wij staan pal voor sociale rechtvaardigheid; iemand, die niet kan voorzien in zijn onderhoud, wordt ondersteund. Hierbij is het uitgangspunt om mensen zo snel mogelijk weer op eigen benen te laten staan.

Vertrouwen, openheid, samenwerking en verantwoordelijkheid zijn de fundamenten waarop je een sterke samenleving bouwt, waarbij de overheid niet als initiator maar als facilitator optreedt.

ZORG EN WMO

Het vertrouwen in een samenleving waarin mensen zich kunnen ontplooiën en zelfredzaam zijn is een pijler. Iedereen die, buiten eigen schuld (tijdelijk of permanent), niet volledig zelfstandig kan functioneren wordt ondersteund. De gemeente biedt deels deze ondersteuning. De gemeente registreert de toegang tot zorg praktisch en effectief. De zorginstellingen leveren efficiënte zorg.

1. De gemeente is regievoerder. Niet het aanbod van zorgproducten staat centraal maar de vraag van de inwoner.
2. Zorgverlening is de taak van de zorgaanbieders.
3. Bureaucratie bij het bieden van zorg moet vermeden worden, indien passend binnen het beleid worden beslissingen van andere gemeenten overgenomen.
4. Hulpverlening geschiedt op basis van één plan per persoon of gezin onder de verantwoordelijkheid van één hulpverlener.
5. Aanvragen van zorg of voorziening moet met zo min mogelijk papierwerk gebeuren, gegevens die al bij de gemeente bekend zijn hoeven niet meer gevraagd te worden.
6. Mantelzorg moet worden gestimuleerd en praktisch worden ondersteund vanuit het WMO-loket.

JEUGD

De jeugd is de toekomst. Dit legt een grote verantwoordelijkheid op een ieder die betrokken is bij de opvoeding van kinderen. Dit zijn in de eerste plaats de ouders. Ouders hebben de taak om kinderen tot zelfredzame

volwassenen te ontwikkelen. Ouders hoeven dit niet alleen te doen, zij hebben toegang tot onderwijs, sport, culturele- en medische voorzieningen en kunnen waar gewenst hulp inroepen. Pas wanneer kinderen nadrukkelijk schade wordt berokkend en de rechten van de minderjarige worden geschaad, mag de overheid in de plaats van de ouders treden.

Het belang van het kind staat voorop.

1. De VVD wil jongeren horen over de voor hen belangrijke ontwikkelingen op het gebied van cultuur, sport, evenementen, e.d. Daarvoor is het nodig te weten wat onder jongeren leeft. In samenspraak met de gemeente en de fracties in de gemeenteraad is het zaak te komen tot een heroprichting van de Jeugd Advies Raad.
2. Jeugdhulpverlening is een essentieel onderdeel van het jeugdbeleid. De zorg voor de jeugd moet zoveel mogelijk als een samenhangend geheel functioneren.
3. De gemeente spreekt ouders, jeugdzorg, de verslavingszorg en het onderwijs aan op hun taak. De verantwoordelijkheid ligt primair bij ouders en de jongeren zelf. Slechts in het uiterste geval ligt hier een taak voor de overheid.

SENIOREN

Senioren zijn als individu in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor hun zelfredzaamheid en worden gestimuleerd om die verantwoordelijkheid ook te nemen. Betutteling en het overnemen van individuele verantwoordelijkheden van mensen past niet in ons denken.

1. De VVD steunt senioren in hun streven naar behoud van zelfstandigheid en actieve deelname aan het maatschappelijke leven.
2. Het seniorenbeleid dient daarom gebaseerd te zijn op keuzevrijheid, zelfstandigheid, zelfredzaamheid, medezeggenschap en participatie.

SPORT

Sporten is leuk en gezond. Sporten draagt bij aan een gezonde levensstijl, het activeert je. Door te sporten leer je normen en waarden, incasseren, doorzetten en samenwerken. Voor jongeren is sport extra belangrijk. De VVD Súdwest-Fryslân wil stimuleren dat sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang nauw samenwerken om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen. Mensen met een beperking moeten ook kunnen sporten. Sport en sportverenigingen zijn voor hen toegankelijk.

1. VVD wil sportvoorzieningen in een veilige omgeving.
2. Sportverenigingen moeten zichzelf kunnen bedruipen. Gelet op het maatschappelijke belang kan de gemeente sportverenigingen bij benodigde investeringen in sportvoorzieningen met een lening tijdelijke financiële ondersteuning bieden.
3. Overheidsinstellingen concurreren niet met sportverenigingen in het bieden van sportvoorzieningen.
4. Sportevenementen kunnen belangrijk zijn in de marketing van de gemeente en/of regio. De gemeente faciliteert evenementen met een gemeente overschrijdende betekenis. Jaarlijks terugkerende evenementen hoeven niet elk jaar opnieuw een vergunning aan te vragen; zij hoeven alleen veranderingen te melden. Leges staan in verhouding tot gemaakte kosten. Evenementen zijn in principe zelf verantwoordelijk voor het genereren van voldoende inkomsten. Financiële ondersteuning van evenementen in geld of in natura door de gemeente is eerder uitzondering dan regel.
5. Er moet ruimte geboden worden aan exploitatie van sportvoorzieningen door private ondernemingen.

CULTUUR

Cultuur is essentieel voor de ontwikkeling van elk mens. Het cultuurbeleid moet, in samenspraak met de burgers, een klimaat scheppen waarin een breed en kwalitatief cultureel leven kan gedijen. De gemeente heeft hierin een

faciliterende rol en bemoeit zich niet met de inhoud van kunst en cultuur. De gemeente Súdwest-Fryslân heeft een rijk cultureel erfgoed dat van onschatbare waarde is voor de inwoners. De gemeente beheert dit op verantwoorde wijze.

1. Cultureel ondernemerschap: instellingen verwerven eigen inkomsten.
2. Culturele verenigingen bieden laagdrempelige mogelijkheden. We verwachten dat de verenigingen zichzelf bedruipen.
3. De gemeente speelt een sleutelrol in een actief monumentenbeleid.
4. Registratie van het roerend cultuurerfgoed van de gemeente moet gecentraliseerd plaatsvinden om goede ontsluiting te waarborgen en wegraken te voorkomen.
5. Musea hebben een zelfstandige taak en verantwoordelijkheid om voldoende bezoekers en inkomsten te genereren voor het tonen van de kunst en cultuur.

ONDERWIJS

Onderwijs is de basis voor mensen om zich te kunnen ontplooiën en een zelfstandige toekomst op te bouwen. Het onderwijs streeft naar een gelijkwaardige ondersteuning van alle leerlingen in hun ontwikkeling tot zelfredzaam mens. Het onderwijs treedt niet in de plaats van de verantwoordelijkheid van ouders. De kwaliteit van het onderwijs moet voorop staan.

PRIMAIR ONDERWIJS

Het uitgangspunt is dat voor iedere kind kwalitatief hoogwaardig basisonderwijs beschikbaar blijft, liefst in combinatie met kinderopvang en voor- en vroegschoolse educatie. Als door afnemende leerlingaantallen de kwaliteit van het onderwijs in gevaar komt, moet men aansluiting zoeken bij een andere lokale school of een school in een nabij gelegen kern.

VOORTGEZET ONDERWIJS

Hoewel onze gemeente, landelijk gezien, erg goed presteert in de bestrijding van schooluitval en verzuim blijft dit een aandachtspunt. Leerplichtambtenaren en hulpverleners moeten goed samenwerken bij de aanpak van risicojongeren en hun ouders. Wij steunen het principe van een reboundvoorziening voor jongeren die tijdelijk de weg kwijt zijn.

Samenwerking tussen het (voorbereidend) beroepsonderwijs en lokale bedrijven is van groot belang. Dit om het onderwijs beter af te stemmen op de dagelijkse beroepspraktijk. Omgekeerd verwachten we dat bedrijven zich openstellen om leerlingen kennis te laten maken met de praktijk en mogelijkheden om stages of praktijklessen te volgen. Hiertoe wordt actief ingezet op overleg tussen onderwijs, ondernemingen en overheid en het projectgericht invullen van activiteiten in dit kader.

Waar mogelijk stimuleert de gemeente bedrijven en onderwijsinstellingen om samen bedrijfsscholen op te zetten om eigen en nieuwe medewerkers op te leiden. De effectiviteit van technische opleidingen bij een bedrijf is veel groter dan in een schoolgebouw.

Samenwerkingsverbanden tussen onderwijs en bedrijfsleven zijn niet alleen belangrijk voor de latere beroepskeuze, maar ook om de kennis en kunde actueel te houden. De ontwikkelingen op wetenschappelijk en technisch gebied gaan zo snel dat iedereen een leven lang moet blijven leren.

1. In Nederland algemeen erkende waarden en normen krijgen aandacht binnen het onderwijs.
2. Gelijkwaardige ondersteuning van alle leerlingen in hun ontwikkeling. Kinderen met een onderwijsachterstand hebben hierbij net zoveel recht op ondersteuning als kinderen met uitzonderlijke talenten.
3. Goede aansluiting tussen voorschoolse educatie, basisonderwijs, en het voortgezet- en hoger onderwijs (doorgaande leerlijn).

INTEGRATIE

De VVD verwerpt discriminatie. Uitgangspunt is en blijft dat iedereen in identieke gevallen gelijk wordt behandeld en dat de wettelijke rechten en plichten in dezelfde mate op iedereen van toepassing zijn.

De gemeente voert een actief en effectief beleid om de inburgering van nieuwkomers in de samenleving te bevorderen.

LEEFOMGEVING

We leven in Súdwest-Fryslân in een mooie en schone omgeving en dat willen we ook zou houden. Ons landschap is mede de basis voor twee belangrijke pijlers onder onze gemeentelijke economie; namelijk de landbouw en toerisme/recreatie. Zonder ondernemers te willen beperken in hun ontplooiingsmogelijkheden is het zaak om ontwikkelingen op een goede manier in ons mooie cultuurlandschap in te passen. De VVD zet in op een Omgevingsvisie en Omgevingsverordening die leidt tot minder regels en restricties. Voor de VVD geldt “Ja, mits” en niet “Nee, tenzij”

KERNENBELEID

Het zogenoemde “Kernenbeleid” van de gemeente Súdwest-Fryslân met zijn Dorps- en Wijkcoördinatoren als verbindende schakel tussen bestuur en bevolking is succesvol. Deze werkwijze willen wij handhaven. Handhaven is in dit geval niet statisch bedoeld, want als de ontwikkelingen daarom vragen zal er aangepast moeten worden. Wij vragen een kritische blik op uitvoering van het beleid en de flexibiliteit om dat te veranderen waar nodig.

DUURZAAMHEID

Duurzaamheid is: ‘Verantwoordelijkheid voor toekomstige generaties’. Wij kiezen voor stimuleren van wat duurzaam is. Wij profileren Súdwest-Fryslân als duurzame gemeente en trekken innovatieve bedrijven aan die de kennisontwikkeling en daarmee de economie stimuleren. Verbeteren van milieu en werken aan duurzaamheid kan zonder betutteling en beperkingen.

1. Kennisontwikkeling en alle vormen van innovatie gericht op duurzame economische vooruitgang moedigen wij aan.
2. De gemeente onderschrijft Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) en handelt daar naar.
3. Bij ruimte-intensieve investeringsbeslissingen, zoals bijvoorbeeld zonneweides, worden toegang tot groen, natuur- en cultuurbelangen, de volksgezondheid en economische belangen structureel meewogen in de besluitvorming.
4. Gescheiden opvangen van regenwater en huishoudelijk afvalwater.
5. Hergebruiken van afval als grondstof voor nieuwe producten op een economisch verantwoorde wijze.
6. Daken op bedrijventerreinen en van ligboxenstallen en andere gebouwen gebruiken voor zonnepanelen.

VERBINDINGEN

Goede en veilige verbindingen zijn, voor een gezond economisch en sociaal klimaat, onontbeerlijk. Dit geldt voor zowel voor wegen, openbaar vervoer als digitaal.

Ook in de toekomst zullen veel burgers in de gemeente Súdwest-Fryslân op eigen vervoer aangewezen blijven. Dit neemt niet weg dat we, samen met onze fractie in Provinciale Staten, streven naar goed dekkend en aansluitend openbaar vervoer met parkeermogelijkheden bij de grote knooppunten van het OV.

Snelle en betrouwbare internetverbindingen zijn inmiddels onontbeerlijk. Samen met onze fractie in Provinciale Staten zullen wij werken aan een gemeentelijke dekking voor breedband van 100%.

1. Inzetten voor de aanleg en verbetering van de voor Súdwest-Fryslân belangrijke wegverbindingen. De verbinding Stavoren-Flinkebosje N359 (bij Warns) heeft voor ons hoge prioriteit.
2. Verbetering van de verbinding over de weg tussen Leeuwarden en Sneek via of langs bestaand tracé.
3. Kwaliteit van het wegennet is uit veiligheidsoogpunt essentieel; wij staan dan ook voor gedegen onderhoud.
4. De spoorverbinding tussen Sneek en Stavoren moet geoptimaliseerd worden.
5. Wij zetten in op meer en veiligere fietsroutes, zoals de Easthimmerdyk tussen Witmarsum en Bolsward.
6. Verminderen van precariorechten en andere belemmeringen voor snel internet.

WONEN

Mensen bepalen in beginsel zelf waar en hoe ze willen wonen, mits deze initiatieven passen binnen de kaders van de bestemming. Het is aan de gemeente om hiervoor heldere, eenduidige kaders te scheppen. Deze kaders zijn niet in steen gehouwen en zijn op basis van voortschrijdend inzicht aanpasbaar zonder de rechtszekerheid hierbij aan te tasten. De nieuwe omgevingswet biedt hiertoe straks de mogelijkheden.

GRONDBELEID

Met het oog op de stagnerende behoefte na 2020 moeten we terughoudend zijn in het grondbeleid en de initiatieven en de risico's zoveel mogelijk bij de marktpartijen leggen.

NIEUWBOUWLOCATIES

Kleinschalige lokale projecten worden op hun merites beoordeeld. Huisvestingsmogelijkheden van jonge mensen in de kleinere kernen is wat ons betreft een aandachtspunt.

WELSTAND

Het gemeentelijke welstandsbeleid laat de inwoners zo veel mogelijk vrij bij de bouw en aanpassing van hun woning. Gemeentelijke voorschriften beperken zich tot hoofdlijnen. De VVD is voorstander van een proef met regelvrij bouwen.

WONEN EN ZORG

De behoefte aan zorg in en nabij de eigen woning neemt toe. Naast senioren zoeken ook kwetsbare groepen als mensen met een verstandelijke of lichamelijke functiebeperking naar zorg in en nabij de eigen woonomgeving. Voor al deze groepen wordt maatwerk geleverd in de vorm van kangoeroewoningen, levensloopwoningen en aanleunwoningen.

1. De VVD zet in op een Omgevingsvisie en Omgevingsverordening die leidt tot minder regels en restricties. Voor de VVD geldt “Ja, mits” en niet “Nee, tenzij”
2. Een bestemmingsplan moet naast rechtszekerheid ook flexibiliteit bieden zodat er ruimte is voor voortschrijdend inzicht in gewenste ontwikkelingen en voor planafwijkingen.
3. Bij bouw- en milieuvergunningsaanvragen, waarbij de wettelijke minimumeis een meldplicht is, wordt ook daadwerkelijk met een melding volstaan.

4. De gemeente stelt geen zwaardere eisen dan de wetgever heeft bedoeld en zorgt dat alle procedures binnen de wettelijke termijnen worden doorlopen.
5. Wij willen globalere bestemmingsplannen, waarbij niet alles tot op de laatste millimeter is geregeld. Juist het bestemmingsplan moet ruimte geven voor ontwikkelingen en groei.
6. Om de leefbaarheid op het platteland te versterken gaan wij soepel om met herbestemming van bijvoorbeeld agrarische bebouwing.

WERKEN

Wij kiezen voor het creëren van meer welvaart in plaats van het herverdelen van de bestaande welvaart. De gemeente zorgt ervoor dat ondernemende mensen daarvoor de ruimte krijgen. Ondernemers moeten zo min mogelijk te maken krijgen met regels, rompslomp of beperkingen, bijvoorbeeld op het gebied van openingstijden. Als het aan de VVD ligt heeft Súdwest-Fryslân een compacte overheid die visie heeft op ondernemen en personen en bedrijven met ambitie verwelkomt en faciliteert. Wij bieden ruimte aan het midden- en kleinbedrijf als de motor van de economie. Hierbij past een beleid waarin lokale ondernemers de ruimte en mogelijkheid krijgen om mee te dingen naar openbare aanbestedingen van de gemeente.

De VVD wil op een verantwoorde manier woon- en werkfuncties mengen. Dit zorgt voor een gevarieerdere opzet van het bedrijfsleven. Starters krijgen hierdoor mogelijkheden om op kleine schaal met een bedrijf te beginnen.

Wanneer er landelijke richtlijnen zijn voor ondernemersvergunningen, stelt Súdwest-Fryslân geen aanvullende voorwaarden.

1. De dienstverlening naar bedrijven dient integraal en klantgericht te zijn, de gemeente moet duidelijkheid kunnen geven over haar levertijden en zich aan haar afspraken houden, effectief en efficiënt.
2. Een afrekenbare en zichtbare reductie van administratieve lasten en van de naleving.
 - a. Vergunningstelsels worden verder teruggedrongen en gebundeld of vervangen door een algemene regel.
 - b. Doorlooptijden van procedures worden bekort; kortere procedures zijn financieel voordeliger.
 - c. Het opnieuw leveren van informatie die al bekend is bij de gemeente en het opnieuw doorlopen van procedures moet niet nodig zijn.

WERK IS EEN TOPPRIORITEIT

Het aantal mensen met een bijstandsuitkering in onze gemeente is relatief laag. Dat willen we graag zo houden. Werk is een topprioriteit. De beste sociale voorziening is een betaalde baan. De Wet Werk en Bijstand wordt uitgevoerd volgens het 'work first' principe, waarbij het recht op een uitkering wordt gekoppeld aan het verplicht deelnemen aan een werkactiviteit zonder dat dit ten koste van reguliere banen gaat. Sociale zekerheid is geen hangmat, maar een trampoline. Niks doen is geen optie en zal leiden tot korting op de uitkering. Meedoen is belangrijk en ieder doet dit naar eigen mogelijkheden. Dat moet ook via de Wet Sociale Werkvoorziening, participatiebanen en leerwerktrajecten kunnen. Wie geen werk kan vinden, wordt geacht zich om of bij te scholen en zich actief in te zetten als vrijwilliger om zijn kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.

TOERISME EN RECREATIE

Voor Súdwest-Fryslân is het economisch belang van de toerisme- en recreatiesector groot.

Het productaanbod van de toeristische en recreatieve sector is aan vernieuwing toe en de Europese vrijetijdsmarkt vraagt steeds meer om onderscheidend vermogen. Daarnaast is sprake van een beperkte piek in de zomer. Het verblijf in het voor- en naseizoen en in de winter is te laag. Wij willen de toeristische en recreatiesector stimuleren en vinden dat de gemeente en Provincie hierin (in regionaal verband) een aanjaagfunctie hebben.

De sector en de gemeente zetten zich in om versnippering te voorkomen op het gebied van promotie en marketingorganisaties en zet in op samenwerking tussen ondernemers. Hiermee wordt een gediversifieerd aanbod gecreëerd en krijgen onze gasten een pakket aan voorzieningen geboden waarbij de gast zich welkom weet en voelt.

1. Focus op drie elementen: de 11 steden, Friese meren en de IJsselmeerkust.
2. De gemeente geeft in haar dienstverlening zelf het goede voorbeeld voor gastvrijheid.
3. Toeristenbelasting moet worden gebruikt voor investeringen in recreatie en toerisme.
4. Streven naar goede vaarwegen, goede aansluitende fiets- en wandelpaden en waar mogelijk ruitpaden.
5. Openstaan voor initiatieven die het voorzieningspeil voor gasten en eigen inwoners op toeristisch recreatief gebied kunnen versterken.
6. Aanmoedigen van initiatieven van ondernemers, die in samenwerking streven naar het combineren van voorzieningen voor gasten van onze gemeente.
7. Voorwaarden scheppen om het toeristenseizoen te verlengen en de realisatie van alle weersvoorzieningen te bevorderen. Plaatsen aan de snelweg zoals bijvoorbeeld Bolsward zijn hiervoor een goede optie.
8. De vergrijzing biedt kansen voor de ontwikkeling van specifieke dienstverlening aan senioren.

AGRARISCHE SECTOR

De melkveehouderij, de land- en tuinbouwsector en de daarvan afgeleide bedrijven zijn belangrijke economische pijlers in onze regio. De VVD heeft veel waardering voor de ondernemers in deze sector. Door de juiste voorwaarden te scheppen en de nodige ruimte te creëren willen we de agrarische sector stimuleren om door te ontwikkelen. Innovatie in samenhang met de omgeving en gericht op duurzaam produceren, productvernieuwing en werkgelegenheid is hierbij het middel.

1. Door deregulering wordt het gebruik van duurzame energiebronnen, zoals aardwarmte, zonne-energie, reststoffen en vergisting van mest en groenafval binnen de agrarische sector gestimuleerd.
2. Agrarische ondernemers moeten hun activiteiten kunnen combineren met recreatie/toerisme, natuurbeheer of een andere bedrijvigheid.

3. Ruimte creëren in bestemmingsplannen, zodat ondernemers door schaalvergroting een volwaardig bedrijf kunnen blijven ontwikkelen.
4. Normale agrarische bedrijfsvoering in het buitengebied mag door de woonfunctie voor derden niet worden belemmerd.
5. Geen onttrekking van landbouwgrond voor natuurontwikkeling.
6. Geen extra gemeentelijke regels boven op de provinciale, landelijke en Europese regelgeving; wettelijk minimum is gemeentelijk maximum.
7. Bevordering herbesteding van leegkomende agrarische bedrijfsgebouwen door soepele regelgeving.

BESTUUR

Banen scheppen laat de VVD graag over aan de markt, niet aan de overheid. Daarom wil de VVD een klein en flexibel gemeentelijk apparaat met lagere lasten voor de inwoners. Dit apparaat is dienstverlenend naar de inwoners, ondernemers en gasten.

De gemeente moet zich niet bemoeien met zaken die inwoners zelf kunnen organiseren. De VVD wil daarom focus op de kerntaken.

OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Een van de belangrijkste kerntaken van de gemeente is veiligheid en openbare orde. Hoewel VVD Súdwest-Fryslân vindt dat ieder in de eerste plaats zelf verantwoordelijk is voor zijn eigen veiligheid. Daarnaast is een professioneel apparaat van hulpdiensten onmisbaar. Het halen van de landelijke norm aanrijdtijden is voor VVD Súdwest-Fryslân een vereiste. Dat geldt ook voor calamiteiten op het water. Wij staan voor een bescheiden overheid als het gaat om regelgeving.

1. Veiligheid maakt daarnaast deel uit van iedere portefeuille om te komen tot een integrale aanpak van de veiligheidszorg.
2. Handen af van onze hulpverleners.
3. Voorkomen van afglijden van jongeren naar ongewenst of zelfs crimineel gedrag is de basis van een samenhangende (keten)aanpak binnen het jongerenbeleid.
4. Voor bedrijventerreinen, kernwinkel- en uitgaansgebieden streeft de gemeente naar het ondertekenen van een convenant Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) respectievelijk Keurmerk Veilig Uitgaan (KVU).
5. Politiepersoneel is zichtbaar aanwezig is.
6. Wijkagenten moeten bekend zijn in de buurt en eenvoudig en direct bereikbaar zijn.

7. De Algemene Plaatselijke Verordening moet de politie meer mogelijkheden bieden om preventief op te treden.
8. Stevige aanpak van diegenen die de veiligheid en de openbare orde verstoren.
9. Schadeveroorzakers betalen de aangerichte schade.
10. Tolerantie ten aanzien van het gedrag van veelplegers is niet op zijn plaats.
11. De gemeenteraad moet inspraak hebben op de prioriteiten en de wijze van optreden van de politie.
12. De gemeenteraad wordt ieder jaar geïnformeerd over de afhandeling van klachten over politieoptreden.

FINANCIËN

De gemeente gaat verantwoord om met de haar toevertrouwde middelen. Wij willen een sluitende (meerjarige) begroting voor een gezonde financiële situatie. De begroting heeft voldoende buffer om risico's op te vangen. Structurele uitgaven worden met structurele middelen gedekt. Dit geldt ook in crisistijd. Indien bezuinigingen noodzakelijk zijn worden de kerntaken goed uitgevoerd en bespaard op niet-kerntaken.

1. Geen inkomenspolitiek op gemeentelijk niveau.
2. Belastingen, waarvan de inning en handhaving meer kosten dan wat het oplevert, afschaffen.
3. De gemeentelijke belastingdruk voor ondernemers moet omlaag
4. De gemeentelijke belastingen stijgen niet meer dan het inflatiepercentage. Een eenmalige verhoging voor een speciaal doel kan incidenteel acceptabel zijn.
5. Gemeente Súdwest-Fryslân staat in de top 100 op de lijst van gemeenten met laagste woonlasten.
6. De vraag: 'Doen we de goede dingen en doen we de dingen goed?' is leidend.
7. Het collegeprogramma bevat een financiële paragraaf.
8. De begroting is helder waardoor de gemeenteraad goed in staat is de afwegingen van het college te beoordelen of aan te passen.
9. Het college legt periodiek verantwoording af aan de gemeenteraad.